NORAKSTS
Lieta Nr.A420518110
A01723 – 11/43

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 12.maijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis G.Ploriņš,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *J.B.* (personas kods */personas kods/*) pieteikuma par Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 10.decembra lēmuma Nr.B68-24/11 atcelšanu un morālā kaitējuma Ls 100 apmērā atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2010.gada 8.janvārī saņemts *J.B.* (turpmāk arī pieteicējs) pieteikums par Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 10.decembra lēmuma Nr.B68-24/11 (turpmāk arī Lēmums) atcelšanu un morālā kaitējuma Ls 100 apmērā atlīdzināšanu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2010.gada 13.janvāra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[2] No lietas materiāliem konstatējams turpmāk norādītais.

[2.1] 2009.gada 5.novembrī plkst.10.56 Ādažu novada sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – Sabiedrība) „Ādažu glābšanas dienests" maiņas vecākais sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.EM 801485 (turpmāk arī Protokols), kurā konstatēja, ka pieteicējs pārkāpis 1999.gada 8.jūnija Ādažu novada domes Saistošo noteikumu Nr.2 „Par sabiedrisko kārtību Ādažu novadā" (turpmāk arī Saistošie noteikumi) 8.23.apakšpunkta prasības, proti, 2009.gada 24.oktobrī plkst.15.30 novietojis sev piederošo transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera, Ādažu novadā, tuvāk par 10 metriem no ezera krastmalas.

[2.2] 2009.gada 10.decembrī Ādažu novada domes Administratīvā komisija (turpmāk arī atbildētājs vai Administratīvā komisija) pieņēma Lēmumu, ar kuru nolēma piemērot pieteicējam naudas sodu Ls 20 (divdesmit latu) apmērā.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot to atcelt un uzlikt par pienākumu atbildētājam atlīdzināt viņam morālo kaitējumu Ls 100 apmērā, minot šādus argumentus.

[3.1] Pieteicējs atsaucas uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī LAPK) 22.pantu, norādot, ka Administratīvā komisija, fiksējot pārkāpumu, nav konstatējusi personu, kura izdarījusi šo administratīvo pārkāpumu, kā arī nav ņēmusi vērā pieteicēja iebildumus, ka pārkāpuma izdarīšanas dienā automašīnu nevadīja pieteicējs.

[3.2] Pieteicējs paskaidro, ka nevarēja atbildētājam sniegt informāciju par personu, kura vadīja automašīnu, jo viņš ir brīvi atļāvis lietot savu automašīnu jebkuram ģimenes loceklim. Pieteicējs nav noskaidrojis, kurš ģimenes loceklis pārkāpuma dienā vadījis viņa automašīnu.

Pieteicējs atsaucas uz Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī APL) 164.panta 1.punktu, norādot, ka, pat ja viņš zinātu, kurš ģimenes loceklis pārkāpuma dienā vadījis konkrēto transportlīdzekli, viņš nevarētu liecināt pret savu ģimenes locekli. Pieteicējs uzskata, ka, ja viņš liecinātu pret savu ģimenes locekli pirms tas kļuvis par administratīvā procesa dalībnieku, pēc tam, kad būtu uzsākta administratīvā lietvedība pret minēto ģimenes locekli, pieteicējs atkārtoti nevarētu izmantot savas tiesības neliecināt pret savu ģimenes locekli, jo šādas liecības viņš jau būtu sniedzis.

[3.3] Pieteicējs nepiekrīt atbildētāja Lēmumā norādītajam argumentam, ka atbildība par automašīnas izmantošanu jāuzņemas transportlīdzekļa īpašniekam, ja viņš nevar pierādīt, ka automašīnu lietojusi cita persona. Pieteicējs uzskata, ka viņš nevar uzņemties administratīvo atbildību citas personas vietā, jo tas ir pretēji LAPK 22.pantā noteiktajam administratīvā soda mērķim.

[3.4] Pieteicējs atsaucas uz Ceļu satiksmes likuma 48.pantu, norādot, ka Administratīvā komisija nenoskaidroja automašīnas vadītāja personību un nesastādīja uz vietas Ceļu satiksmes likumā paredzēto protokolu – paziņojumu.

[3.5] Pieteicējs uzskata, ka viņam nodarīts morālais kaitējums, kas radies sakarā ar atrašanos palielināta stresa stāvoklī kopš administratīvās lietvedības ierosināšanas, nepieciešamību vērsties tiesā savu interešu aizsardzībai un taisnīguma atjaunošanai, kā arī sava brīvā laika patērēšanu konsultācijām ar juristu.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2010.gada 4.februārī saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums *(lietas 14. – 16.lapa)*. Savā rakstveida paskaidrojumā tiesai atbildētājs norāda, ka pieteikumu neatzīst pilnībā tālāk minēto apsvērumu dēļ.

[4.1] Konstatējot, ka pārkāpuma vietā nav transportlīdzekļa vadītāja, amatpersona, kura sastādīja Protokolu, vadījās pēc Ceļu satiksmes likuma 10.panta otrās daļas un 13.panta pirmās un otrās daļas. Lietā nav strīda, ka transportlīdzekļa īpašnieks ir pieteicējs.

[4.2] Atbildētājs atsaucas uz LAPK 210.panta otro daļu, likuma „Par pašvaldībām" 45.panta pirmo daļu, Saistošo noteikumu 3.punktu un norāda, ka Lēmums ir pamatots ar Saistošo noteikumu 8.23.apakšpunktu.

[4.3] Atbildētājs atsaucas uz Saistošo noteikumu 7. un 7.[1] punktu un APL 15.pantu, norādot, ka Saistošie noteikumi, kas ir ārējais normatīvais akts, neparedz, ka par šo Saistošo noteikumu pārkāpumiem var sastādīt protokolu – paziņojumu un uzlikt sodu. Papildus atbildētājs norāda, ka šāds pilnvarojums nav dots Sabiedrībai „Ādažu glābšanas dienests".

[4.4] Tā kā pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka automašīna pārkāpuma brīdī atradās citas personas rīcībā, atbildētājs, pieņemot Lēmumu, vadījās no lietā esošajiem materiāliem un secināja, ka konkrēto pārkāpumu

veicis pieteicējs. Lai noskaidrotu lietas apstākļus, atbildētājs ir izmantojis visus tiesiskos līdzekļus informācijas iegūšanai un izvērtēšanai.

[4.4] Atbildētājs norāda, ka neviens normatīvais akts nenoteic, ka uz ģimenes locekļiem attiecas citi automašīnas lietošanas noteikumi nekā uz svešām personām. Atbildētājs uzskata par nekorektu pieteicēja atsauci uz APL 164.pantu. Atbildētājs norāda, ka transportlīdzeklis ir paaugstinātas bīstamības avots un atsaucas uz Civillikuma 2347.pantu.

[4.5] Atbildētājs atsaucas uz Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 9.pantu, uzskatot, ka ar Lēmumu pieteicējam nav nodarītas ciešanas, kuras būtu vērtējamas naudas izteiksmē, jo APL 92.pants noteic, ka atlīdzinājumam jābūt atbilstīgam un samērojamam ar tiesību aizskārumu. Atbildētājs neuzskata, ka viņa rīcība pret pieteicēju ir bijusi nievājoša, jo uz visiem pieteicēja argumentiem atbildētājs ir sniedzis likumā noteiktajā kārtībā izsmeļošas atbildes un pieteicējam ir bijušas garantētas visas likumā noteiktās tiesības.

[4.6] Atbildētājs norāda, ka, pieņemot Lēmumu, ar kuru pieteicējam piemērots naudas sods Ls 20 apmērā, Administratīvā komisija ir ņēmusi vērā samērīguma principu un uzliktais sods ir mazāks par vidējo, kuru iespējams piemērot par konkrēto Saistošo noteikumu pārkāpumu.

[4.7] Administratīvās komisijas Lēmums atbilst APL 67.panta prasībām, jo satur visas administratīvā akta sastāvdaļas. Lēmums pieņemts Administratīvās komisijas, kas ir koleģiāla institūcija, sēdes laikā un noformēts atbilstoši likuma prasībām, tāpēc uzskatāms par tiesisku. Papildus atbildētājs norāda, ka pieteicējam bija tiesības piedalīties konkrētās administratīvās lietas izskatīšanā, kuras viņš neizmantoja.

[5] Pieteicējs ir piekritis administratīvās lietas izskatīšanai rakstveida procesā *(lietas 5.lapa)*. Līdz ar to atbilstoši Administratīvā procesa likuma 114.pantam lieta izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar procesa dalībnieku lietā iesniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem, secina, ka pieteikums *ir daļēji apmierināms*.

[7] Tiesa konstatē, ka ar pārsūdzēto Lēmumu atbildētājs secinājis, ka pieteicējs 2009.gada 24.oktobrī plkst.15.30 novietojis sev piederošo transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera, Ādažu novadā, tuvāk par 10 metriem no ezera krastmalas. Tādējādi atbildētājs atzinis, ka pieteicējs ir pārkāpis Saistošo noteikumu 8.23.apakšpunkta prasības.

Tādējādi tiesai ir jānoskaidro, vai pieteicējs ir pārkāpis Saistošo noteikumu 8.23.apakšpunktā noteiktās prasības un atbildētājs Lēmumu ir pieņēmis pamatoti.

[8] Saistošo noteikumu 8.23.apakšpunkts noteic, ka par saistošo noteikumu pārkāpumiem atzīstama un sodāma stāvēšana un braukšana ar

mehāniskajiem transporta līdzekļiem, mopēdiem, motorolleriem pa gājēju trotuāriem, zālājiem un citām vietām, kuras nav uzskatāmas kā brauktuves bez novada domes saskaņojuma – ar naudas sodu līdz Ls 150.

Tādējādi, lai pieteicēju sauktu pie administratīvās atbildības atbilstoši šai tiesību normai, nepieciešams konstatēt, ka viņš 2009.gada 24.oktobrī bija novietojis transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera.

[9] No izskatāmās lietas materiāliem tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka transportlīdzeklis VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* pieder pieteicējam. Lietā nav strīda arī par to, ka 2009.gada 24.oktobrī plkst.15.30 minētais transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera, Ādažu novadā.

Lietā strīds ir par to, vai transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera 2009.gada 24.oktobrī bija novietojis pieteicējs. Līdz ar to, vai viņš pamatoti saukts pie administratīvās atbildības.

[10] LAPK 9.panta pirmā daļa noteic, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Turklāt minētā panta otrajā daļā noteikts, ka administratīvā atbildība iestājas, ja par šiem pārkāpumiem pēc to rakstura saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem nav paredzēta kriminālatbildība.

No minētās administratīvā pārkāpuma definīcijas izriet, ka administratīvās atbildības vienīgais pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas pārkāpumā. Proti, pārkāpums var tikt uzskatīts par administratīvo pārkāpumu, ja ir konstatēts konkrēts LAPK paredzēts administratīvā pārkāpuma sastāvs: objekts – tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums; objektīvā puse, kas raksturo to, kā izdarīts administratīvais pārkāpums; subjekts – persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu; subjektīvā puse – vainojama darbība.

Izskatāmajā lietā nav strīda par objektu, objektīvo pusi un subjektīvo pusi, bet strīds ir par subjektu, proti, vai konkrētā administratīvā pārkāpuma subjekts ir pieteicējs. Līdz ar to tiesai ir jānoskaidro, vai atbildētājs ir pierādījis, ka transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* 2009.gada 24.oktobrī stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera, Ādažu novadā, novietojis tieši pieteicējs.

[11] No izskatāmās lietas materiāliem ir konstatējams, ka tajā nav neviena tieša pierādījuma, kas apliecinātu, ka transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* 2009.gada 24.oktobrī stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera, Ādažu novadā, novietojis tieši pieteicējs. Atbildētājs savu atziņu pamatojis ar to, ka pieteicējs ir minētā transportlīdzekļa īpašnieks, kuram ir jāuzņemas atbildība par tā izmantošanu. No lietas materiāliem arī konstatējams, ka jau 2009.gada 30.oktobra iesniegumā pieteicējs ir norādījis, ka 2009.gada 24.oktobrī viņš nav vadījis sev piederošo transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, kā arī nav

atradies Ādažu novada teritorijā. Vienlaicīgi viņš norādījis, ka atļāvis lietot automašīnu saviem ģimenes locekļiem, tādēļ ticamākais, ka kāds no viņiem arī lietojis *(lietas 19.lapa)*. Arī 2009.gada 2.decembra iesniegumā pieteicējs atkārtojis iepriekš minēto, ka 2009.gada 24.oktobrī viņš nav vadījis sev piederošo transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, kā arī minējis, ka viņam nav pienākuma Sabiedrībai „Ādažu glābšanas dienests" norādīt uz konkrēto ģimenes locekļi, kurš braucis ar viņa automašīnu 2009.gada 24.oktobrī *(lietas 20.lapa)*.

Ņemot vērā minēto ir secināms, ka izskatāmajā lietā atbildētājs nav viennozīmīgi pierādījis to, ka transportlīdzekli novietojis pieteicējs. Tātad izskatāmajā lietā pastāv šaubas par to, ka pieteicējs ir administratīvā pārkāpuma subjekts.

[12] Administratīvā pārkāpuma lieta, ievērojot pārkāpuma raksturu un sankcijas atbilstību kriminālsfērai, ir pielīdzināma krimināllietai *(sk. Satversmes tiesas 2002.gada 20.jūnija spriedumu lietā „Par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 279.panta otrās daļas un 280.panta pirmās daļas 4.punkta daļā, kas nosaka, ka tiesas spriedums lietā par amatpersonas lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu ir galīgs, un Latvijas Civilprocesa kodeksa 239.panta ceturtās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 89., 91. un 92.pantam, kā arī 1950.gada 4.novembra Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantam")*. Līdz ar to, izlemjot jautājumu par pārkāpēja vainu, jāievēro nevainīguma prezumpcija – nevienu nevar atzīt par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīt, kamēr viņa vaina nav pierādīta likumā noteiktajā kārtībā, kā arī visas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu indivīdam (pārkāpējam). Arī saskaņā ar administratīvā procesa principu *in dubio pro civis* (visas šaubas par labu cilvēkam) pierādīšanas nastai jāgulstas pēc iespējas uz amatpersonu, un šaubu gadījumā risinājumam jābūt par labu indivīdam. Publiskajās tiesībās visas šaubas tulkojamas par labu indivīdam.

Tādējādi tiesa šaubas par to, ka pieteicējs ir administratīvā pārkāpuma subjekts vērš par labu viņam, jo uzskata, ka izskatāmajā lietā nav iegūti neapšaubāmi pierādījumi par to, ka transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* 2009.gada 24.oktobrī stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera, Ādažu novadā, novietojis tieši pieteicējs. Līdz ar to nav konstatējama viena no administratīvā pārkāpuma sastāva obligātajām pazīmēm – subjekts.

[13] Izskatāmajā lietā nodibinātie apstākļi ir pamats lietvedības izbeigšanai administratīvā pārkāpuma lietā, pamatojoties uz LAPK 239.panta 1.punktu, jo atbildētājs nav pierādījis, ka pieteicējs izdarījis Saistošo noteikumu 8.23.apakšpunkta pārkāpumu.

Tādējādi Lēmums ir atzīstams par nepamatotu un atceļams, bet pieteicēja pieteikums šajā daļā ir apmierināms.

[14] LAPK 286.panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka iestāde vai tiesa, izskatot sūdzību vai protestu par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, atceļ

lēmumu un pieņem jaunu nolēmumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un uzliek sodu.

Tiesa pieteicēja rīcībā, nesniedzot ziņas par transportlīdzekļa VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* tiesisko lietotāju 2009.gada 24.oktobrī, saskata LAPK 149.[4] panta devītajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma pazīmes. Tomēr dotajā brīdī, ņemot vērā LAPK 37.panta pirmās daļas tiesisko regulējumu, proti, ka administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet konkrētajā gadījumā no 2009.gada 2.decembra, kad pieteicējs iesniegumā atteicies sniegt informāciju par to, kura persona vadījusi viņa automašīnu 2009.gada 24.oktobrī, tātad no dienas, kad konstatēts pieteicēja iespējamais pārkāpums, ir pagājis 1 gads 5 mēneši un 10 dienas, administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama.

Vienlaicīgi tiesa norāda, ka atbildētājam, saņemot pieteicēja 2009.gada 2.decembra iesniegumu, bija tiesības materiālus par iespējamo administratīvo pārkāpumu nosūtīt kompetentai iestādei – Valsts policijai, kuras amatpersonas ir ne tikai tiesīgas sastādīt protokolu par LAPK 149.[4] panta devītajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, bet saskaņā ar LAPK 214.pantu arī pieņemt lēmumu par administratīvā soda no Ls 30 līdz Ls 100 apmērā uzlikšanu.

[15] Administratīvā procesa likuma 92.pants noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. Savukārt Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 1.pants noteic, ka likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu (turpmāk zaudējumu atlīdzinājums), kas nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību. Šā likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka iestāde zaudējumus var nodarīt ar darbību izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies. Savukārt, šā likuma 5.pants noteic, ka tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu ir cietušajam, proti, privātpersonai, kas ir prettiesiska administratīvā akta adresāts vai trešā persona Administratīvā procesa likuma izpratnē, kā arī privātpersonai, pret kuru ir tieši vērsta vai kuru tieši skar iestādes prettiesiska faktiskā rīcība.

No minētajām tiesību normām secināms, ka persona var prasīt zaudējumu atlīdzinājumu (arī morālā kaitējuma), ja zaudējumi nodarīti ar administratīvo aktu vai faktisko rīcību, kas atzīta par prettiesisku.

[16] Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 9.pants noteic, ka morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums. Šā likuma 11.panta trešā daļa noteic, ka morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums.

Morālais kaitējums tiek prezumēts, proti, tiek pieņemts, ka konkrēts aizskārums konkrētajai personai varētu izraisīt nepamatotas ciešanas *(sk. I.Gredzena. Valsts atbildība un tās veidi. Zaudējumu atlīdzība administratīvajā procesā. Rīga: izdevniecība „Nordik", 2004, 71., 89.lpp.).* Morālais kaitējums ir subjektīvs jēdziens, tie ir personas iekšēji pārdzīvojumi. Pārdzīvojumu intensitāte kādā laika posmā netiek ietekmēta no tā, ka beigās reālas sekas nav iestājušās, jo visu šo laiku persona nezina, kā situācija atrisināsies *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 3.aprīļa sprieduma lietā SKA-103/2008 13.punktu)*.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka morālā kaitējuma tiesiskais pamats tiek uzskatīts par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums. Izskatāmajā lietā tiesa konstatē, ka ar Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-24/11 ir aizskarta pieteicēja tiesiskā interese – administratīvā pārkāpuma lietu izlemt stingrā saskaņā ar likumu, kas ir viens no LAPK 237.pantā noteiktajiem administratīvo pārkāpumu lietu lietvedības uzdevumiem, jo Ādažu novada domes Administratīvās komisija nepamatoti saukusi pieteicēju pie administratīvās atbildības.

Tādējādi izskatāmajā lietā ir atzīstams, ka morālā kaitējuma tiesiskais pamats ir pierādīts.

[17] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 94.panta ceturto daļu atlīdzināšanas pienākumu attiecīgais publisko tiesību subjekts var izpildīt, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms zaudējuma vai kaitējuma nodarīšanas, vai, ja tas nav vai nav pilnībā iespējams vai nav adekvāti, samaksājot atbilstīgu atlīdzinājumu naudā. Saskaņā ar Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 14.panta pirmo daļu personisko un morālo kaitējumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzdalību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus. Saskaņā ar minētā panta trešo daļu morālā kaitējuma atlīdzinājumu nosaka apmērā līdz 3000 latiem. Ja nodarīts smags morālais kaitējums, atlīdzinājumu var noteikt apmērā līdz 5000 latiem, bet, ja nodarīts kaitējums dzīvībai vai sevišķi smags kaitējums veselībai, maksimālais atlīdzinājuma apmērs var būt līdz 20 000 latiem. Savukārt saskaņā ar minētā panta ceturto daļu, ja iestāde vai tiesa, izvērtējot konkrētā gadījuma apstākļus, konstatē, ka privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags, morālā kaitējuma patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums var būt iestādes rakstveida vai publiska atvainošanās.

Tātad morālā kaitējuma atlīdzināšanas gadījumā, morālais kaitējums nosakāms atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzatbildību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus.

Administratīvo tiesu praksē ir atzīts, ka gadījumā, kad administratīvs akts ir atzīts par prettiesisku, ir apsverams jautājums par morālā kaitējuma atlīdzināšanu, ja atlīdzinājums likumā noteiktajā kārtībā tiek prasīts. Taču

minētais apstāklis nenozīmē, ka morālais kaitējums vienmēr ir atlīdzināms naudā. Morālo kaitējumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 28.februāra sprieduma lietā SKA-45/2008 9.punktu)*. Pie tam no Administratīvā procesa likuma 94.panta ceturtās daļas teikuma uzbūves izriet, ka primārais atlīdzinājuma veids ir iepriekšējā stāvokļa atjaunošana *(sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 10.novembra sprieduma lietā SKA-577/2009 9.punktu)*.

[18] Konkrētajā gadījumā, nosakot morālā kaitējuma apmēru, pirmkārt, vērā ņemams tas, ka tiesa Lēmumu atcēla, jo konstatēja nenovēršamas šaubas par to, vai pieteicējs ir administratīvā pārkāpuma subjekts. Proti, tiesa secināja, ka, novietojot 2009.gada 24.oktobrī pieteicējam piederošo transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera, Ādažu novadā, ir izdarīts Saistošo noteikumu 8.23.apakšpunkta pārkāpums, bet lietā nav pierādīts, ka šo pārkāpumu izdarījis tieši pieteicējs.

Otrkārt, pieteicēja rīcība, atsakoties sniegt informāciju atbildētājam, ir tieši veicinājusi morālā kaitējuma nodarīšanu, jo tieši pieteicēja atteikums sniegt informāciju par to, kurš no viņa ģimenes locekļiem 2009.gada 24.oktobrī bija novietojis pieteicējam piederošo transportlīdzekli VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* stāvēšanai zālājā pie Lilastes ezera, Ādažu novadā, ir novedis pie prettiesiska Lēmuma.

Treškārt, ar Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-24/11 pieteicējs nav zaudējis kādu reālu, iepriekš paredzētu iespēju vai kādu tiesību iegūšanu.

Ceturtkārt, nosakot morālā kaitējuma apmēru, vērā ņemams arī tas, ka Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 10.decembra lēmuma Nr.B68-24/11 atcelšana pati par sevi ir vērtējama kā atlīdzība pieteicējam. Arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa, lemjot par morālo atlīdzinājumu, vairākās lietās pat pie nopietnu pārkāpumu konstatācijas ir norādījusi, ka šāda pārkāpumu konstatācija var būt taisnīga atlīdzība par jebkuru morālu kaitējumu, ko cietis pieteicējs (*sk. piemēram, Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2002.gada 28.novembra sprieduma lietā „Lavents pret Latviju" 151.punktu. Latvijas Vēstnesis, Nr. 23, 12.02.2003*).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējam nodarītais morālais kaitējums nav atzīstams par smagu (būtisku) morālo kaitējumu, proti, par tādu, kas būtu atlīdzināms naudā. Vienlaicīgi tiesa arī atzīst, ka konkrētajā gadījumā pieteicējam nodarītā morālā kaitējuma atbilstošs atlīdzinājums ir iepriekšējā stāvokļa atjaunošana, atceļot Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-24/11 ar tā pieņemšanas dienu, bet prasījums par morālā kaitējuma atlīdzināšanu naudā ir noraidāms.

[19] Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēja pieteikums daļā par Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 10.decembra

lēmuma Nr.B68-24/11 atcelšanu ir apmierināms, bet daļā par morālā kaitējuma Ls 100 apmērā atlīdzināšanu ir noraidāms.

[20] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tiesa konstatē, ka valsts nodeva Ls 20,00 (divdesmit latu) apmērā par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā ir samaksāta 2010.gada 8.janvārī *(lietas 6.lapa)*. Tā kā pieteicēja pieteikums ir daļēji apmierināts, tad no atbildētāja par labu pieteicējam ir piespriežama samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 253.panta pirmo daļu, 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt *J.B.* pieteikumu par Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 10.decembra lēmuma Nr.B68-24/11 atcelšanu un morālā kaitējuma Ls 100 apmērā atlīdzināšanu.

Atcelt Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2009.gada 10.decembra lēmumu Nr.B68-24/11 ar tā pieņemšanas dienu un **izbeigt administratīvo lietu**.

Noraidīt *J.B.* pieteikumu **daļā** par morālā kaitējuma Ls 100 apmērā atlīdzināšanu.

Uzlikt par pienākumu Ādažu novada pašvaldībai atmaksāt *J.B.* viņa samaksāto valsts nodevu Ls 20 apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2011.gada 12.maijā.

Tiesnesis *(paraksts)* G.Ploriņš

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis_____G.Ploriņš
Rīgā, 2011.gada 12.maijā